

Stockholm
21 juni 2022

Till:

Statsråd, Anna-Caren Satherberg, Landsbygdsminister,
Näringsdepartementet
Statsråd, Annika Strandhäll, Klimat- och miljöminister, Miljödepartementet
Statsråd, Matilda Ernkrans, Bistandsminister, Utrikesdepartementet

Vi uppmanar Sverige att visa ledarskap i fiskefrågan!

Situationen för världens hav är akut. Den största orsaken är ett ohållbart fiske. Enligt FAO:s senaste beräkningar uppskattas över 90 procent av världens fiskbestånd vara maximalt fiskade eller överfiskade. Även i Sverige är många fiskbestånd överfiskade och flera av de svenska rovfiskbestånden har kollapsat. Fisket i världens hav utförs ofta med destruktiva och bränslekrävande metoder, såsom bottentrålning, vilket påverkar både klimatet och havens biologiska mångfald negativt. Att Sverige har beslutat om försök med utflyttad trålgräns i vissa delar av Östersjön är ett steg i rätt riktning men långt ifrån tillräckligt.

Världens fiskeresurser är också orättvist fördelade. Trots att majoriteten av världens fiskare, nära hälften av dessa är kvinnor, arbetar inom det småskaliga fisket domineras haven av ett fåtal industriella fiskeflottor från höginkomstländer. Faktum är att höginkomstländer, inklusive EU:s långdistansflotta, även dominerar fisket i låginkomstländer. Detta fiske bärs till stor del upp av stora subventioner, inte minst i form av skattelättnader på bränsle.

Världens ledare har i det globala målet 14 (hav och marina resurser) enats om att till 2020:

- skydda och återställa ekosystem (SDG 14.2),
- främja hållbart fiske och eliminera det illegala fisket (14.4)
- bevara kust och havsområden (14.5)
- avskaffa subventioner som bidrar till överfiske (SDG 14.6).

Dessvärre är dessa globala mål långt ifrån uppnådda. En utvärdering utförd av Europakommissionen visar att inte heller EU lyckats med att nå sina mål om hållbart fiske inom utsatt deadline. Regeringens rapport 'Sveriges

genomförande av Agenda 2030 för hållbar utveckling' understryker att trots flera framsteg krävs ytterligare ansträngningar för att nå målen.

Det finns därtill ett särskilt mål (SDG 14b) som syftar till att stödja utvecklingen av ett småskaligt fiske. De Internationella riktlinjerna för ett hållbart småskaligt fiske är en viktig hävstång i den omställning som krävs, men få stater, inklusive EU, har säkerställt dess implementering.

Om vi inte lyckas vända utvecklingen är risken stor att havens ekosystem kollapsar och att mängder av arter försvinner. Ett ohållbart fiske hotar inte bara fiskbestånd och ekosystem, utan minskar även havens kollagrande förmåga. Förutom negativa effekter på miljön och klimatet, underminerar överfisket livsuppehållen för hundratals miljoner småskaliga fiskare. Detta påverkar inte bara enskilda småskaliga fiskare, utan alla de människor som är sysselsatta längs hela värdekedjan. Detta försvårar i sin tur arbetet med flertalet globala mål, inte minst målet om jämställdhet och målen om minskad fattigdom och hunger i världen. Många industriella fiskefartyg, både i Sverige och globalt, fiskar även för nära kusten. Förutom att det får negativa effekter på lokala fiskbestånd och kustnära ekosystem, leder detta till att småskaliga fiskare trängs ut från traditionella fiskevatten. Förstörda fiskeredskap, olyckor till följd av kollisioner mellan industriella och små fiskebåtar samt lagöverträdelser har rapporterats.

För att ge haven och fiskbestånden en chans till återhämtning, liksom minska ojämställdhet (SDG 5), hunger (SDG 2) och fattigdom (SDG 1) i världen, krävs en radikal omställning av fisket. Vi vill se att Sverige, både på hemmaplan, inom EU, och globalt agerar kraftfullt för att vända utvecklingen. Som en viktig del i detta hoppas vi att Sverige kommer att driva på för en EU och internationell politik som stödjer utvecklingen av ett skonsamt småskaligt fiske. Beslutsfattare bär det yttersta ansvaret för utvecklingen i våra hav, och det är nu hög tid att agera.

Inför FN:s havskonferens i Lissabon och under det internationella året för småskaligt fiske och vattenbruk (IYAFA) uppmanar Naturskyddsföreningen därför Sverige att återigen ta på sig ledartröjan och våga fatta de beslut som krävs för att vända utvecklingen.

Vi är många som vill se en förändring för att rädda haven. En viktig del av lösningen att främja utvecklingen av ett skonsamt småskaligt fiske i

kustnära vatten. Bifogat finns namnen på de över 15 000 personer som skrivit under vårt upprop och ställt sig bakom kraven nedan.

Naturskyddsföreningen anser att Sveriges regering måste verka för:

- en omställning av fisket där ett selektivt och skonsamt småskaligt fiske ges prioriterat företräde till kustnära fiskeområden och fiskeresurser samt driva på för en utökad exklusiv zon avsatt för ett hållbar småskaligt fiske inom EU och globalt;
- en permanent utflyttning av den svenska trålgränsen till 12 nautiska mil längs hela Sveriges kust, samt att den nationella kvottilldelningen bidrar till en omställning till ett selektivt och skonsamt fiske;
- ett långsiktigt finansiellt och tekniskt stöd till utvecklingen av ett hållbart småskaligt fiske, rättvis tillgång till marknader och samförvaltning av kustområden och fiskeresurser i svenska biståndsländer.

Med vänlig hälsning,

Karin Lexén
Generalsekreterare Naturskyddsföreningen